

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ РЕЛІГІЇ»

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Релігієзнавство
Спеціальність	031 Релігієзнавство
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий, доктор філософії)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Бродецький О.Є., доцент кафедри філософії та культурології, доктор філософських наук, доцент. https://philcult.chnu.edu.ua/spivrobitnyky/vykladachi/brodetskyi-oleksandr-yevhenovych/
Контактний тел.	0505590950
Е-mail:	o.brodetskyi@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3642
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю. <i>Онлайн-консультації:</i> згідно з погодженим графіком.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс комплексно презентує теоретико-методологічні масиви філософського осмислення релігії. Висвітлюються результати філософської рефлексії щодо ідеї Бога та феномена релігійної віри, інших важливих для релігії світоглядних концептів, категорій і принципів. Презентуються фундаментальні аспекти онтології, гносеології, аксіології та праксеології релігії з опорою при їхньому висвітленні на конкретні концепції філософії релігії, що склалися в межах філософсько-релігієзнавчого дискурсу.

Мета навчальної дисципліни:

Системно поглибити знання аспірантів з філософії релігії з акцентом на її методологічні виміри; вдосконалити аналітичні навички осмислення суті релігійного світогляду з опорою на обізнаність з основними концепціями філософії релігії в діахронічному і синхронічному ракурсах; евристично зорієнтувати аспірантів щодо можливостей ефективного застосування філософсько-релігієзнавчої методологічної культури у майбутній фаховій діяльності і, зокрема, в роботі над дисертаційним дослідженням.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Тема 1	Дисциплінарна специфіка філософії релігії: методологічні параметри інтерпретації
Тема 2	Життєво-ціннісні передумови релігії: методологічні аспекти осмислення. Сакральне і Божественне як світоглядні концепти.
Тема 3	Моделі зв'язку Бога і світу. Методологічні варіації обґрунтування буття духовного Абсолюту та їх філософський аналіз
Тема 4.	Сакральні цінності у філософській інтерпретації від Античності до Ренесансу: методологічні підходи
Тема 5	Релігійний досвід крізь призму філософсько-методологічної рефлексії XVII – XX ст.
Тема 6	Методологічна культура дискурсів новітньої філософії релігії: спектр проблем та підходів
Тема 7	Методологічний принцип гуманістичної синергії ціннісних ідей релігій: евристичний потенціал
Тема 8	Тенденції співвідношення сучасної релігійності, секулярності і постсекулярності: методологічний зріз

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальні заняття спитаються на використання як традиційних, так й інтерактивних методів навчання, зокрема 1) проблемних лекцій; 2) семінарів-кологвіумів; 3) семінарів-дебатів; 4) захистів творчих робіт (есе, презентацій, творів-роздумів); 5) мисленнєвих експериментів; 6) роботи з ерудиційними та аналітичними тестовими завданнями; 7) інтелектуальних ігор та вікторин; 8) дистанційного навчання з використанням онлайн платформ.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усна, діалогічна та дискусійна презентація результатів виконаних завдань; поточні та модульні контрольні роботи з використанням тестових завдань; захист творчих робіт (есе, творів-роздумів, рефератів).

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Максимальна кількість балів за кожним із двох змістових модулів першого семестру і кожним із двох змістових модулів другого семестру: 30 балів.

Максимальна кількість балів за залік після першого семестру: 40 балів; за іспит після другого семестру – 40 балів.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни
(у сукупності поточного і підсумкового контролю)

Оцінка «А» (90-100 балів) виставляється аспірантам, які

✓ мають належний базис фахових знань та мисленнєвих навичок, що спираються на сформований світогляд і широку гуманітарну ерудицію;

✓ вільно оперують знаннями щодо сутності релігії та методологічних засад її філософського осмислення, основних етапів і тенденцій розвитку релігій світу; компетентно орієнтуються в першоджерелах і найактуальніших наукових розвідках у галузі філософії релігії; глибоко усвідомлюють зміст та життєво-соціокультурні основи відповідних ідей, концепцій, теорій.

✓ мають критичне й водночас конструктивне мислення;

✓ вміють диференціювати онтологічні, гносеологічні, аксіологічні та праксеологічні контексти філософії релігії, а водночас здійснювати їхній синтез та застосовувати до аналізу історичних і сучасних форм різних релігійних традицій світу;

✓ на високому аналітичному рівні здатні пояснювати взаємозв'язок життєвого шляху провідних релігійних діячів, богословів, релігійних філософів і філософів релігії із генезисом їхніх учень; висвітлювати соціокультурні обставини формування цих учень;

✓ здатні синтезовано застосовувати методологічний потенціал напрацювань філософії релігії для аналізу актуальних тенденцій розвитку духовної культури та аксіосфери сучасного соціуму;

✓ усвідомлюють і можуть чітко пояснити контекст взаємодії своєї майбутньої професійної діяльності з компетенціями, що даються цим курсом.

Оцінки «В» (80-89 балів) та «С» (70-79 балів) виставляється аспірантам, які

✓ мають і виявляють розвинуті духовно-творчі інтереси;

✓ знають основну першоджерельну та навчальну літературу з курсу; вміють аналізувати ключові ідеї відповідних праць;

✓ можуть на філософсько-рефлексивному рівні пояснити й проінтерпретувати зміст основних течій та ідейних рухів у межах філософії релігії; їхні методологічні та рефлексивно-критичні можливості;

✓ обізнані з основами онтологічних, гносеологічних, аксіологічних, праксеологічних ідей релігій світу та філософськими підходами до їх аналізу й критики;

✓ демонструють усвідомлення способів використання у своїй майбутній фаховій діяльності знань, здобутих в межах цього курсу,

Розмежування рівнів «В» і «С» залежить від міри глибини та аналітичності орієнтації аспірантів щодо окреслених маркерів.

Оцінки «D» (60-69) та «E» (50-59) виставляються аспірантам, які

✓ мають несистемні уявлення про філософський ресурс осмислення релігійного світогляду;

✓ на пересічному рівні оволоділи поняттями, категоріями, методологічними підходами, розробленими в межах філософії релігії;

✓ орієнтуються в базовій літературі з курсу, хоча не завжди здатні коректно витлумачити зміст тих чи інших принципів, ідей, концепцій тощо.

Розмежування рівнів «D» і «E» залежить від вищої чи нижчої міри освоєння аспірантами цих параметрів.

Оцінки «F» і «Fx» ставляться, якщо студенти

✓ не виявили знань програмного матеріалу або засвідчили ці знання на досить невисокому, хаотичному рівні;

✓ не розуміють суті більшості питань, які вивчаються в курсі, або мають щодо них лише поверхові, неаргументовані уявлення;

✓ не обізнані з біографічними відомостями про філософів, що осмислювали релігійний світогляд;

✓ демонструють серйозні прогалини в баченні шляхів застосування знань з курсу майбутній професійній діяльності

Розмежування рівнів «F» і «Fx» визначається масштабом окреслених прогалин у знаннях.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни «Методологічні проблеми філософії релігії» регламентовано такими документами:

-«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;

-«Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Веб-сайт часопису «Софія»
<https://sophia.knu.ua/index.php/sophia/issue/archive>
- Веб-сайт часопису «Схід» <http://skhid.kubg.edu.ua/>
- Веб-сайт часопису «Українське релігієзнавство» <https://uars.info/>
- Веб-сайт наукового щорічника «Історія релігій в Україні»
<http://religio.org.ua/index.php/religio>
- Веб-сайт наукового часопису «Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство» <http://nzpr.ukma.edu.ua/>
- Веб-сайт наукового часопису «Актуальні проблеми духовності»
<https://journal.kdpu.edu.ua/apd>
- Веб-сайт Вісника Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки <http://philosophy.visnyk.zu.edu.ua/>
- Веб-сайт наукового часопису «Мультиверсум. Філософський альманах»
<http://multiversum.com.ua/index.php/journal>
- Веб-сайт наукового збірника «Освітній дискурс» <http://www.journal-discourse.com/uk/>
- Веб-сайт наукового часопису «Труди КПБА»
<https://works.kpba.edu.ua/index.php/trudy>
- Веб-сайт наукового часопису «Occasional Papers on Religion in Eastern Europe»
<https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/>
- Веб-сайт наукового часопису «Філософська думка»
<https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd>
- Веб-сайт часопису «Sententiae» <https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae>
- Веб-сайт Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. http://www.philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/Vysnyk_KNU/78/19/6
- Релігійно-інформаційна служба України <https://risu.ua/>
- Журнал «Релігія та соціум» на сайті ЧНУ імені Юрія Федьковича
<http://www.sociology.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/chasopys>
- Веб-сайт щорічника «Релігійна свобода» <https://ure-online.info/rs/>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Методологічні проблеми філософії релігії» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни:

<https://philcult.chnu.edu.ua/media/sssm3bi2/metodolohichni-problemy.pdf>